

PLAATSEN VAN EEN PEG-SONDE

Uw afspraak

Als u bent opgenomen op de verpleegafdeling, is onderstaande voor u niet van toepassing.

Uw afspraak

Gegevens patiënt

Dhr./mevr.:.....

Afspraak onderzoek

▪ Op uw afspraakbevestiging staat het tijdstip vermeld waarop u verwacht wordt. Dit verschilt per locatie en is zo'n drie kwartier of 1uur van te voren.

Tijdstip onderzoek:

Locatie afspraak:

Franciscus Gasthuis, Rotterdam

Balie 320, 3^e etage

Franciscus Vlietland, Schiedam

Dagbehandeling lift C, 2^e etage, route 2.03

▪ Kunt u niet op de afgesproken tijd komen? Annuleer of verzet uw afspraak minimaal 24 uur van tevoren. Anders zijn wij genoodzaakt om de kosten van het onderzoek in rekening te brengen.

▪ Het is niet toegestaan om iemand mee te nemen in de onderzoekskamer.

▪ Zijn uw gegevens gewijzigd? Geef dit dan vóór uw afspraak door bij de Inschrijfbalie op de begane grond.

Inleiding

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten om een PEG-sonde te laten plaatsen.

Het plaatsen van de PEG-sonde duurt ongeveer 15 minuten en vindt plaats op de Endoscopie afdeling. Bij gebruik van sedatie vindt het onderzoek plaats met een dagopname of bent u opgenomen op de verpleegafdeling in ons ziekenhuis. Bij een dagopname verblijft u ongeveer 3 uur in het ziekenhuis. Dit is afhankelijk van de tijdsduur van het onderzoek en hoe u zich voelt na het onderzoek.

Doel van het onderzoek

Een PEG-sonde wordt overwogen, indien u naar verwachting langer dan twee tot 4 weken met vloeibare voeding (sondevoeding) wordt gevoed. Dat kan het geval zijn bij slikstoornissen of aandoeningen aan de slokdarm of maag. Het is voor een optimale conditie belangrijk dat uw lichaam voldoende voedingsstoffen binnen krijgt. Als dat onvoldoende lukt met de normale vaste voeding via de mond, dan kan de benodigde voeding via de PEG-sonde rechtstreeks in de maag worden toegediend. In deze folder leest u meer over het plaatsen van de PEG-sonde.

Vorbereiding

Om het plaatsn van de PEG-sonde goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat u nuchter bent op de dag van het onderzoek.

Sondevoeding

Gebruikt u reeds sondevoeding, dan is het belangrijk dat deze 6 uur voor het onderzoek wordt gestaakt.

Er kan tot 2 uur voor het onderzoek water worden toegediend via de sonde.

Gebruikt u geen sondevoeding, dan is de onderstaande tabel voor u van toepassing:

Tijd:	Toegestaan:
Tot <u>2 uur</u> voor het onderzoek mag u heldere dranken drinken, daarna niet meer drinken. In geval van een sonde tot 2 uur voor het onderzoek water toedienen via de sonde	Heldere dranken: <ul style="list-style-type: none">▪ Heldere bouillon (zonder vlees).▪ Koffie en thee zonder melk, zoetstof of sorbitol.▪ Helder vruchtensap (appelsap/druivensap/roosvicee).▪ Water (niet koolzuurhoudend) eventueel met limonadesiroop zonder sorbitol.
Tot <u>6 uur</u> voor het onderzoek mag u een lichte maaltijd eten, daarna niet meer eten.	Lichte maaltijd: Maximaal 2 beschuitjes of 1 witte boterham met jam of suiker en dun margarine of halvarine. Een glas melk en koffie met melk en suiker is toegestaan. Verder heldere dranken zoals hieronder staat beschreven.

Medicatie: Uw medicijnen kunt u op de dag van het plaatsn van de PEG -sonde **innemen** met een klein beetje water.

Roken: niet vanaf **18.00 uur** 's avonds voor het onderzoek.

Melding aan uw arts

Vertel het uw arts als u:

- allergisch bent voor medicijnen of verdoving;
- (mogelijk) zwanger bent;
- hart- en vaataandoeningen heeft;
- een longaandoening heeft;
- diabetes (suikerziekte) heeft. U moet dit melden bij het maken van de afspraak, in verband met de planning en het innemen van uw medicatie. U dient het innemen van tabletten voor uw diabetes dan wel spuiten van insuline uit te stellen tot na het onderzoek. Als u insuline gebruikt moet de dosering hiervan worden aangepast. Deze aanpassingen gebeuren in overleg met uw behandelend arts.
- een stoornis van de bloedstolling heeft;
- bloed verdunnende medicijnen (antistollingsmedicatie) gebruikt. Meer informatie vindt u hieronder.

Medicijnen

Bloed verdunnende middelen

Als u bloed verdunnende middelen via de trombosedienst gebruikt, overleg dan met de arts die het onderzoek aanvraagt of u hiermee door kunt gaan. U kunt de medicijnen Acetylsalicylzuur, Carbasalaatcalcium, Dipyridamol, Clopidogrel, Ticagrelor en prasugrel in de meeste gevallen blijven gebruiken.

Diabetes middelen

Bent u diabetespatiënt? Overleg met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of insulinedosering moet aanpassen. Indien nodig wordt er een afspraak gemaakt bij de diabetesverpleegkundige.

Intake

Indien u niet onder behandeling bent van een Maag, Darm en Lever (MDL)-arts, wordt er een intakegesprek bij de MDL-verpleegkundige ingepland. Hier wordt onder andere besproken: uw voorgeschiedenis, eventuele hart en/of longproblemen vanwege de eventuele sedatie (roesje) en uw huidig medicatiegebruik. Het is dus van belang dat u een actueel medicatieoverzicht heeft. Ook krijgt u uitleg over de plaatsing van de PEG-sonde.

Meenemen naar het ziekenhuis

- Draag gemakkelijk zittende kleding
- Neem de medicijnen die u gebruikt, of uw medicatieoverzicht van de apotheek, mee naar het ziekenhuis. Hierbij zijn ook de medicijnen die u bij de drogist haalt van belang.
- Als u diabetes heeft en insuline spuit, neemt u uw prikpen en insuline mee naar het ziekenhuis. Zodoende kunt u tijdens uw verblijf in het ziekenhuis over insuline beschikken.

Opname

Op de afdeling is een bed voor u gereserveerd. Voor het plaatsen van de PEG-sonde vindt een opnamegesprek plaats. In dit gesprek wordt onder andere uw medische voorgeschiedenis en het medicatiegebruik met u doorgenomen. Nadat bij u een infuus (flexibel buisje in de ader) is ingebracht, krijgt u via het infuus antibiotica toegediend. Dit om eventuele infecties te voorkomen. Als u allergisch bent voor antibiotica dient u dit te melden.

Sedatie

In overleg met de endoscopist wordt eventueel sedatie gegeven. Dit is een geneesmiddel waar u slaperig van wordt, zodat het onderzoek voor u minder belastend is. Wij streven naar een vorm van zogenaamde 'bewuste sedatie'. Het is geen narcose, maar een roesje. Daarbij bent u wat slaperig, maar kunnen de endoscopist en verpleegkundige tijdens het onderzoek nog wel met u communiceren. Bijzondere omstandigheden In sommige gevallen, zoals bij een slechte hart- of longfunctie, kan de endoscopist die het onderzoek

uitvoert, besluiten af te zien van toediening van sedatie vanwege te hoog risico op complicaties.

Voor- en nadelen

In tegenstelling tot de algehele verdoving (narcose) hoeft u nu niet te worden beademd. Uw reflexen blijven intact waardoor het risico op complicaties, bijvoorbeeld door verslikken, kleiner is dan bij narcose. Verder bent u na toediening sedatie vergeten wat er is gebeurd na het onderzoek. Hoewel het slaapmiddel voordelen heeft, zijn er ook nadelen aan verbonden. Door de sedatie kunt u oppervlakkiger gaan ademen. Daarom dienen wij tijdens het onderzoek zuurstof toe. Als uw zuurstofgehalte te ver daalt, kan het nodig zijn de werking van het slaapmiddel op te heffen door u een medicijn toe te dienen.

Bij regelmatig gebruik van slaapmiddelen of alcoholische dranken kan de werking van het medicijn verminderen.

Begeleiding naar huis

Vanwege de sedatie mag u na het onderzoek 24 uur niet zelf actief deelnemen aan het verkeer. Wij adviseren u daarom dat iemand u begeleidt bij het naar huis gaan. U bent de eerste 24 uur na de ingreep niet verzekerd voor dergelijke verkeersongevallen en Franciscus kan niet aansprakelijk worden gesteld.

Niet alleen naar huis

Na het onderzoek mag u niet alleen naar huis. Dit betekent dat u enkel onder begeleiding van een contactpersoon de afdeling mag verlaten. U mag dus ook niet alleen naar beneden. Tevens mag u niet alleen met de taxi naar huis. Indien er een contactpersoon bij is mag u wel met de taxi of het openbaar vervoer naar huis. Uw contactpersoon moet u begeleiden tot u thuis bent.

Als er géén begeleiding naar huis is na het onderzoek, zal het onderzoek niet kunnen plaatsvinden met sedatie.

De nacht na het onderzoek mag u gewoon alleen thuis zijn. Het is aan te raden om een telefoon naast uw bed te leggen, zodat u indien noodzakelijk gemakkelijk iemand kunt bereiken.

Kleding en waardevolle spullen

Voor het onderzoek is het fijn om gemakkelijk zittende kleding te dragen in bed. Sieraden en waardevolle spullen kunt u beter thuis laten, zodat deze niet verloren raken.

Verloop van het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de arts, geassisteerd door een endoscopieverpleegkundige. De verpleegkundige legt u uit wat er gaat gebeuren en begeleidt u tijdens het onderzoek.

- Voorafgaand aan het onderzoek wordt er op verschillende momenten een Time Out Procedure (TOP procedure) uitgevoerd. Hierin worden uit veiligheidsoverwegingen herhaaldelijk dezelfde vragen aan u gesteld. Deze antwoorden geven ons informatie die belangrijk kunnen zijn voor een goed verloop van het onderzoek.
- Als u een gebitsprothese hebt, moet u deze voor het onderzoek uit doen. U krijgt een bakje van de verpleegkundige om hem daarin te bewaren.
- Voor het onderzoek wordt uw keel verdoofd met een spray zodat u minder last heeft van braakneiging en minder last van het inbrengen van de slang.
- Tijdens het onderzoek ligt u op een behandeltafel. Wij vragen u om de bijtring tussen de tanden te nemen om te voorkomen dat u op de slang bijt. Zodra de bijtring ingebracht is, wordt de sedatie toegediend.
- Een soepele slang wordt via uw mond de slokdarm ingeschoven, u moet dan een keer slikken. Hierna wordt de slang in de maag en twaalfvingerige darm geschoven. Tijdens dit onderzoek blijven de luchtwegen gewoon vrij. U kunt via de neus en de mond gewoon blijven ademen.

- Met behulp van de gastroscoop wordt er bepaald waar het slangetje in de maagwand wordt geplaatst. U krijgt een plaatselijke verdoving en een klein sneetje in de buikwand. Hierdoor wordt de sonde in de maag geplaatst.
- Tijdens het onderzoek wordt via de slang wat lucht in geblazen. Hierdoor kan een opgeblazen gevoel ontstaan. Dit verdwijnt meestal wanneer de slang weer langzaam wordt teruggetrokken. Na het onderzoek kan even opboeren opluchting geven.
- Soms worden er kleine stukjes weefsel (biopten) afgenomen voor nader onderzoek. Dit is pijnloos.

Na het onderzoek

Na het onderzoek brengt de verpleegkundige van de dag opname u terug naar uw kamer. Als u zich weer helemaal hersteld voelt krijgt u toestemming van de verpleegkundige van de afdeling dagopname om het ziekenhuis verlaten.

Uw keel kan na het onderzoek enige tijd rauw aanvoelen, zeker als u tijdens het onderzoek veel heeft moeten kokhalzen. Dit gevoel zakt vrij snel af. Ook kunt u een opgeblazen gevoel hebben ten gevolge van de ingeblazen lucht. Dit kan leiden tot opboeren, en soms wat winderigheid en/of buikkrampen. Meestal is dit kort na het onderzoek weer verdwenen.

Beginnen met sondevoeding

Ongeveer 4 tot 6 uur na het inbrengen van de PEG-sonde, kan het toedienen van de sondevoeding beginnen. Omdat uw maagdarmkanaal aan de sondevoeding moet wennen, is het raadzaam om rustig met de voeding te beginnen. Dit gaat in overleg met uw behandelend arts, diëtiste en Maag-Darm-Leververpleegkundige.

Complicaties in de eerste week

De PEG-sonde wordt aan de binnenkant van de maag vastgehouden door een plaatje. De kans is erg klein dat de sonde eruit valt. Dit is niet gevaarlijk, u kunt het gaatje in de buikwand afdekken met een gaasje. Als de sonde eruit valt, moet u direct contact opnemen met het Franciscus.

Het gaatje waar de PEG-sonde heeft gezeten groeit namelijk binnen 2 uur dicht.

Als u een roodverkleuring of een verdikking ziet of als het wondje pijnlijk wordt, neem dan ook contact op met Franciscus.

Als u tijdens de eerste week hevige buikpijn krijgt, of als er sprake is sprake van andere klachten of problemen, dient u direct te stoppen met het toedienen van voeding of medicijnen via de PEG-sonde. Neem direct contact op met het Franciscus.

Op de laatste pagina ziet u het telefoonnummer van de afdeling.

Na 7 tot 10 dagen

Na 7 tot 10 dagen mag u weer douchen en baden. Het plaatje (fixatie-schijfje) op de buik mag dan wat losser worden gemaakt. Het mag niet strak op de huid knellen! Tijdens het douchen kan, na de eerste week, het plaatje nog losser worden gemaakt. U reinigt de huid met water en zeep, evenals de onderkant van het plaatje. Laat de huid en het plaatje goed drogen. U hoeft de PEG-sonde niet meer vast te plakken met pleisters en gaasjes.

Duw de sonde dagelijks één tot twee centimeter naar binnen om vastgroeien te voorkomen:

- Zet het plaatje van de sonde ongeveer drie centimeter losser.
- Duw de sonde tot aan het plaatje naar binnen.
- Draai de sonde eenmaal rond en trek hem weer terug.
- Zet het plaatje weer terug in uitgangspositie, ongeveer twee millimeter van de huid.

Er zou een euro tussen het plaatje en de huid moeten kunnen passen. Als dit niet lukt, moet u op korte termijn uw huisarts of behandelend MDL-arts of -verpleegkundige waarschuwen.

Hoe lang gaat de PEG-sonde mee?

Als u PEG-sonde goed verzorgt, gaat de sonde gemiddeld drie jaar mee. De PEG-sonde is gemaakt van poly-urethaan: een kunststofmateriaal dat het lichaam doorgaans goed verdraagt.

Mogelijke risico's en complicaties

Soms is het niet mogelijk een sonde te plaatsen. Bijvoorbeeld bij een afwijkende ligging van de maag of een maagoperatie uit het verleden. Mocht u na het onderzoek toenemende maagpijn, koorts, bloed braken of andere klachten krijgen die u niet vertrouwt, neemt u contact op met het ziekenhuis.

Voor Franciscus Gasthuis:

- Tijdens kantooruren met het Maag-, Darm- & Levercentrum via telefoonnummer **010 - 461 6173**.
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 461 6161**.

Voor Franciscus Vlietland:

- Tijdens kantooruren met de afdeling Endoscopie via de receptie **010 - 893 1311**
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 893 9393**.